

LOUISE MEY

DRUHÁ ŽENA

NIC NENÍ TAKOVÉ,
JAK SE NA PRVNÍ POHLED ZDÁ...

xyz

Druhá žena

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.xyz.cz

www.albatrosmedia.cz

Louise Mey

Druhá žena – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2023

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

LOUISE MEY

DRUHÁ ŽENA

NIC NENÍ TAKOVÉ,
JAK SE NA PRVNÍ POHLED ZDÁ...

xyz

© 2020 by Editions Jean-Claude Lattès
Translation © Blanka Carriere, 2023
Cover photos © Prochkailo, Aleksey Klints / Shutterstock.com

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, 2023

ISBN tištěné verze 978-80-7683-388-3
ISBN e-knihy 978-80-7683-395-1 (1. zveřejnění, 2023) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-7683-396-8 (1. zveřejnění, 2023) (mobi)
ISBN e-knihy 978-80-7683-394-4 (1. zveřejnění, 2023) (ePDF)

1.

Něco se změnilo.

Sandrine se zkoumavě dívá do zrcadla, aby pochopila, co to je, co není na svém místě? Přestože má naopak poprvé pocit, že nějaká jí dosud neznámá věc je přesně tam, kde by měla být.

Stojí nahá před zrcadlem, ještě vlhká od chladivé vody, kterou po sobě nechala stékat spíš proto, aby zklidnila tíživou horkost, která jí přibíjela nohy k podlaze, než aby se doopravdy omyla.

Nerada se v létě sprchovala. V zimě jí to nevadilo: vodní pára milosrdně pokryla zrcadlo a zastřela obrysy; a když se nechtíc přece jen v zrcadle zhlédla, mohla utéct před detaily a nevidět měkkost a rozplizlost vlastního těla. Ignorovat se. V létě se však myla studenou vodou a při riziku, že zhlédne svůj odraz, hrozilo, že celá ztuhne a nahrbí se.

Jenže tentokrát je něco jinak a ona se poprvé po velmi dlouhé době, možná vůbec poprvé ve svém životě, pozoruje bez nenávisti, jen tak ze zvědavosti, přirozeně, dokonce s nádechem laskavosti. Tělo, které viděla, bylo stejné jako vždy, ale přece: něco se změnilo. A neví co.

Je to tak zvláštní dívat se na sebe v zrcadle a nemít chuť křičet, nechtít vše jediným pohybem smazat, rozpráskat na kusy, nechat rozpustit. Necedit mezi zuby tlustá krávo, tlustá, tlustá, hnusná, blbá krávo. Hledala to ostré nekompromisní opovržení, které jí kolovalo v žilách od chvíle, kdy se na sebe poprvé dívala v zrcadle, a nenacházela ho. Jako něco dosud nepoznaného pozorovala svá úzká svěšená ramena; svá malá hruškovitá ustupující a zploštělá prsa; své břicho, které nikdy nebylo ploché; svá příliš tučná stehna, kvůli kterým se trápila vždy, jakmile začaly přicházet první slunečné dny, jejich hrubou kůží, která se při každém letním kroku rozklepala jako sulc, a kvůli kterým se styděla nosit sukně, jinak by je měla večer do krve odřená, jak je k sobě směšně tiskla.

Ano, patří k těm, které se navlékají do džín i v tom nejúpornějším vedru, k těm, kterým se dělá mdlo při pomýšlení, že se opět vrací sezona lehounkých tenkých látek. Kdyby mohla, žila by nejraději ve věčné zimě, skrytá pod slupkou studu a rozpaků. Schovaná v oblečení, protože právě tohle si tlusté krávy, tlusté, hnusné a blbé krávy, nány jako ona zaslouží. Blbé, debilní krávy. Nikdo na ně není zvědavý, pryč s nimi.

Je stále stejná. Něco se však změnilo.

Obléká si noční košili, kterou jí daroval. Trvá na tom, aby ji nosila. A ona mu chce udělat radost. Neříká mu, že je košilka příliš krátká, střižená pro jiné tělo, než je to její, že se jí syntetická látka lepí na kůži, že má ráno příliš úzká ramínka bolestivě zaříznutá do kůže. Chce, aby ji nosila, tak ji nosí.

Vychází z koupelny a pod chodidly cítí linoleum podlahy prvního patra. Chodba už je téměř celá ponořená ve tmě. Sice ještě není tak pozdě, stejně ji však v září pokaždé překvapí, jak rychle nastává noc po dosud ještě horkém dnu.

Dveře do chlapcova pokoje jsou otevřené. Neustále je zavírá, je jako brouček, myšička, hádč věčně stočené do klubíčka, schované. Jeho otec dbá na to, aby dveře zůstávaly vždy otevřené, neustále o tom s malým hovoří, ale jako by mluvil do dubu; občas k ránu slyší cupitání nožiček po podlaze a zavírání dveří, ale otec vždy vstane a dveře otevře a chlapec si natruc zaleze pod peřinu a celý se do ní zamotá, jako do hnízdečka, vypadá jako malinké klubíčko chráněné peřím a něžně barevnou zdí plyšových medvídků. Má ho moc ráda, a když ho vidí takhle schovaného pod peřinkou s motivy nákladůků a bílých balonků i během těch nejteplejších nocí roku, cítí se mu tak strašně blízko, jako kdyby on byl jí, jako kdyby byl její.

Jenže není. Není to její syn. Je to syn svého otce, ona, Sandrine, přišla až potom. Od té doby, co se k nim nastěhovala, jí pokaždé když si vzpomněla, jak vstoupil se svým chlapcem do jejího života, života tlusté krávy, tlusté, tlusté, hnusné, blbé, té nejblbější krávy, poskočilo srdce štěstím.

Světlo v chodbě se rozsvítilo a do chlapcova pokoje vnikl žlutý paprsek jako netaktní dobyvatel. Dívá se na postel. Zpod peřiny nic nevykukuje. V pokoji je stále šero, i když na podlahu dopadá nezvané světlo z chodby. Chlapec rád nechává rozsvícenou malou lampičku, otec si však myslí, že je na to už velký. Když nechce zůstat potmě, má Mathias prostě nechat otevřené dveře na chodbu, kde zůstává světlo stále rozsvícené. Peřina se jemně zvedá a klesá; dýchá. Pomalu přivírá dveře, nezavírá je však úplně. Do téhle malé bitvy se nemíchá.

Pomalu odchází a její stín klouže po zdi chodby až ke schodišti. Ví, že lze ten temný otisk jejího těla rozeznat až dolů do obývacího pokoje, že pokud by chtěl vědět, co dělá, stačí, aby se podíval na zeď v přízemí. Zpočátku jí to připadalo zvláštní a uklidňující, občas se

sama sebe ptala, jestli si nenechával rozsvícenou noční lampičku, aby viděl, co dělá; pořád se tolik stará o to, kde zrovna je, co dělá... cítila se obletovaná, očekávaná, žádaná, a to ji také hrálo u srdce, po tolika letech samoty... už nežila jen pro sebe.

Přes zábradlí schodiště je přehozená halenka s květinovým vzorem. Koupil ji pro ni na trhu. Nikdy si nekupovala oblečení jen tak, z rozmaru; desítky tichých zhroucení a beznadějných polykání slz ve zkušebních kabinách ji z náhlých pokusů vyléčily.

Jenže jemu se halenka líbila. Nedal si říct, trval na tom. Tohle léto ji chtěl vidět v lehkých látkách, mlčky vzdorovala, často podléhala.

Dává si velký pozor na to, jak se obléká. Její měkké a tučné tělo chyby neodpouští. Nepotřebuje ani rady odborníků, kteří říkají, že osmičkové typy mají zdůrazňovat pas, u postav tvarů kapky zase pořádný výstřih. Její tělo v časopisech nikdy není, je odporne a ona se pomalu a bolestně naučila vybírat si oblečení, které její špeky a pátvary co nejvíc schová. Nosí roláky se širokými rameny schovávající tlustý krk a příliš tučné paže. Rozevláté blůzy přepadávající přes faldy na břicho, odolávající všemožným bolestivým cvičením i krutému hladovění. Džíny s vysokým pasem, které si speciálně objednáva pak ručně přešívá. Je to drahé, ale pár jich má.

Zkusila si tu halenku, připadala jí špinavá. To bylo včera; přehodila ji tam, přes zábradlí a už se jí nedotkla. On nechce, aby ji někomu dávala, nemůže ji vrátit, říká, že jí sluší. Je to dárek. Chce ji potěšit. Nos ji.

Tak halenku vzala a odnesla do prádelny. Kdo ví, kdo si ji před ní zkoušel, odkud vlastně pochází, raději ji nechá pořádně vyprat.

Dotknout se nepřátelské halenky by ji mohlo vrátit na zem. Během dlouhých let si s velkou péčí vytvářela svou každodenní uniformu, bylo to proto, že oblékání pro ni bylo mučením, ještě

horším než být nahá. Rozškrábala si boky do krve toho dne, kdy ji matka přesvědčila, aby si zkusila sukni, která jí byla příliš malá. Věděla, že jí bude malá, že ji matka prostě jen chce vidět zkroucenou, ponížením rudou až po kořínky vlasů při pohledu na svá nenáviděná klobásovitá stehna. Oblečení je nepřítel, kterého si musí držet pěkně od těla. Plakala, jedla, zvracela, zkoušela oblečení, které jí neslušelo, jenže on na té halence od včerejška trvá, tak jako trval celé léto na tom, aby si oblékala „něco jiného“ „jiného“, než to své klasické brnění, na kterém tolik let pracovala. Opakoval, že to bude hezké, až si ji vyzkouší. Viděla se v ní a připadala si jako tlustá, ošklivá, tlustá kráva. Byl čas na ranní kávu, ale hanba ji bodala až do večera. Přesto řekl, že jí to sluší a že se mu nelíbí, když se věci válejí všude možně po domě; nechá ji tedy vyprat a uvidí se. Nadechla se a popadla halenku za příliš úzká a příliš obepínající ramínka, podržela ji ve vzduchu a chvíli se na ni dívala. Měla by mít chuť zemřít při představě, že si ji vezme na sebe, ale ne, nemá.

Něco se totiž opravdu změnilo. Neví co, ale nechce na to vůbec myslet.

Scházela po schodech a soustředila se na svá chodidla dotýkající se suchého dřeva, z něž bylo schodiště zhotoveno a jehož jemné rýhy se jí vtiskávaly do kůže, aby tak nemyslela na zrcadlo, které neměla chuť rozbít a na halenku, která je přece jen pouhým kusem neškodné látky plandající v její ruce. Aby nemyslela na to, co se změnilo, na to, co nechce, aby se vytratilo z její mysli. Vnímala spíš fakt, že schodiště je trochu zaprášené a že by ho měla, až se vrátí z práce, vyluxovat, a že to udělá zítra.

Myslela na to, jak ho uvidí, až sejde do přízemí; vždycky, když schází, otočí hlavu jejím směrem. Dřív ji jeho čekání tolik rozpalovalo, brnělo v břicho a výš a výš, téměř mezi nadry.

Ale nebyl otočený, nedívá se na ni, poprvé.

Sedí ve stejném křesle, před stejnou televizí, ale není otočený, aby se díval, jak schází dolů. Je tma a obývací pokoj je ponořen do namodralého světla vycházejícího z velké televizní obrazovky. Zvuk je ztlumený, občas rozeznává hlas novinářky, zdá se jí zvláštní, vidí nemocnici Pitié-Salpêtrière v Paříži, léčící mimo jiné i pacienty s Alzheimerem a dalšími degenerativními nemocemi postihujícími paměť, lidi, kteří prostě zapomněli, kdo jsou; jako tahle žena?

Melodie zpráv, hlasy zpívající písně s neznámou logikou, kladoucí čárky tam, kde by je člověk nečekal, a otázky, které neexistují.

Popochází blíž k němu. Hlas mluví dál, říká Madam X přišla do Pitié teprve před pár dny z Itálie, kde strávila více než rok mlčením v jakémsi pečovatelském centru, než začala zase mluvit. Zničehonic. Francouzsky? Sandrine dochází ke křeslu, vtom k ní obrací tvář zalitou potem. V pokoji je teplo, přestože nechali okenice během horkého dne zavřené, teď by bylo potřeba je otevřít a vpustit dovnitř trochu čerstvého nočního vzduchu. Zeptá se ho, jestli chce, aby je otevřela, on je tu doma, navzdory hrnku s jejím jménem v kuchyňské lince a bačkorám za dveřmi si stále netroufá říkat „u nás“, „u mě“. On však otevírá ústa, a tak zmlkne. Říká: To je ona. To je ona.

Hlas má slabý, bezvýrazný. Občas, když s ní nesouhlasí, mluví odměřeně a ona nemá ráda tenhle jeho strohý tón, který ji děsí. Jenže teď je to něco jiného.

Kdo? Kdo ona? ptá se Sandrine.

Na obrazovce vidí tvář ženy. Má hnědé vlasy, přísné, ostré rysy. Kouří, opírá se o kamenný sloup na nádvoří lemovaném stromy, místo vypadá impozantně, starobyle. Má dlouhý štíhlý krk, na ramena a klíční kosti jí dopadá stín. Pěkná kulata prsa; když zvedá

ruku s cigaretou k ústům, je vidět její štíhlé předloktí a půvabnou paži.

Žena na obrazovce je vše, co Sandrine není; co však již zná. Žena na obrazovce je na fotce ve žlutém rámečku stojícím na příborníku.

Sandrine vrhne pohled ztroskotance na rámeček, pak zpět na obrazovku, pak znova, ještě jednou, poslední šance, třeba to není opravdu ona, to není možné, je mrtvá, zmizela, rozpustila se, je prázdným místem v posteli, je nepřítomnou matkou.

Kdo? ptá se znovu Sandrine, jako by předstírání, že nerozumí, mohlo všechno změnit, smazat, zrušit, jako by jí předstírání, že neví, o co jde, mohlo ještě pomoci teď, když se potápí, když už je příliš pozdě; kdy už vidí, jak je opět sama, sama v malém bytě, kde čekala na život, kde se pomalu a odevzdaně smířovala s nepřítomností; nepřítomností svého muže.

Nebo ještě něco horšího než sama, ona však neví co. Ale ano, ví. Zapuzena, poslána pryč. Vyhodí Sandrine, protože ta druhá žije. A jestli žije, vrátí se. A jestli se vrátí, on ji pustí k vodě, ji, Sandrine. Existuje jen jediné místo a ona o něj právě přišla. Zbaví se jí, ošklivé, tlusté krávy.

Jí.

Ani si netroufl vyslovit její jméno.

Sandrine také ne.

Jenže na obrazovce a ve žlutém rámečku je stejná žena s černýma očima polykajícíma světlo, chlapcova matka, ta, která tu byla předtím, ta, která tu byla dřív.

První. První žena.

2.

Co udělá on? Co má udělat?

Novinářka říká hlasem plným úzkosti, že je nutno zjistit identitu této ženy, která je od svého příchodu do Francie v péči lékařů. Policie prohledává všechny dostupné složky osob ztracených během posledních let a samozřejmě celý tým Centra kognitivních a behaviorálních nemocí se jí snaží pomoci nalézt ztracenou paměť. Záhada by tedy měla být již brzy vyřešena.

Co budeš dělat? ptá se Sandrine.

Nejdřív neodpovídá, pohled stále upřený na obrazovku, reportáž skončila, a kdyby teď někdo vešel do pokoje, viděl by dva lidi zírající na předpověď počasí, zítra bude slunečno, jak je ostatně pro toto období typické.

Dívá se na něj seshora. Pamatuje si, když mu poprvé řekla, že má ráda jeho hlavu, jeho vlasy, že na něm má ráda všechno. Že se jeho vlasů ráda dotýká rty; vdechuje jejich vůni, vtiskává mu do nich polibky; už to nedělá, protože se mu to nelíbí. Začíná na temeni plešatět a nelíbí se mu o tom mluvit, atmosféra večera nebo polibek mu to připomíná, a to nemá rád. Ale Sandrine to dožívá, ta

jemňounká kůže, která se na jeho hlavě postupně objevuje. Vysvětlovala mu, jak moc lituje, že ho nepoznala dřív, že ho neznala odjakživa a jak ráda by ho byla viděla postupně se měnit. Vidět, co dělá čas s mužem, kterého miluje. Že by ji to víc ukotvilo do života, do kterého vstoupila tak pozdě. Že jí tohle holé a teplé místo připomínalo, že je tady, že se našli, že žila v tomhle domě, s tímto mužem a jeho chlapčkem, kterým oběma chyběla žena.

Sandrine se s ním seznámila, protože mu chyběla žena. Jeho žena.

Jeho první žena zmizela. Viděla ji v televizi, slyšela o ní v rádiu: když se jednou jeho žena nevrátila, požádal o pomoc. S jejími rodiči a jejím synem byli na toto zmizení čtyři, on plakal a jeho vzlykající hlas Sandrine dojal, strašně moc. Pláčící muž. Jeho bolest ji zcela zaplavila, říkala si Ubohý, ubohý muž a jeho chlapec a ubozí rodiče, kteří ztratili dceru.

O něco méně jí bylo líto rodičů, neboť si nedokázala představit, co to znamená, když rodiče postrádají svou dceru. Ji nikdy nikdo nepostrádal. Vždy všem jen vadila, otravovala je, příliš rozměklá, příliš pomalá. Nikdy ji nevyhodili, nikdy ji však také doma neviděli rádi a ona to vždycky věděla. Sandrine nevěděla, co to jsou milující rodiče, nedokázala si tedy představit jejich smutek.

Avšak jemu, muži, který plakal před kamerami, jemu se srdcem tak náhle vyrvaným z těla, postrádajícím bolestně svou drahou polovičku, jemu a jeho citům rozuměla naprosto přesně. Ona se v jeho bolesti okamžitě poznala, ona, která odjakživa milovala, aniž by věděla koho, ona sžírající se, že už roky nedostala ani tu blbou pozvánku kvůli stěhování, když ho viděla v televizi, ona, která žila už jen sama se sebou, se sebou a svou prací, svým malým ubohým bytem a autíčkem, aniž by byla schopna přijmout to klišé obklopit

se bandou koček a žít jako X dalších. S prázdnotou v duši věděla, že jí někdo chybí, a když ho spatřila, věděla hned, že jí chyběl on, muž, který plakal a jehož bolest byla jejím zrcadlem.

Byl zničený, polykal slzy, vzlykal, pak přistoupili k mikrofonu její rodiče. Rodina organizovala Pochod, chtěli něco dělat, nečinnost je ubíjela, pozvali všechny lidi dobré vůle, aby se k nim připojili. On stál v pozadí, jeho velké mužné ruce spočívaly na ramenou chlapce, který za celou dobu nepromluvil.

Šla tam. Stále ještě neví, co v ní probudilo takovou odvahu. Ona, tak stydlivá, ona, vždy poslední kolo u vozu, ona, trpěna pár přáteli, ona, na kterou si vzpomenu, jen když je potřeba pomoci se stěhováním, ona, kterou při oslavách vždy zapomenou pozvat.

Její život byl pečlivě naplánovaný, v sobotu ráno bazén, pak trh, příprava jídla na celý týden, hodně dietní zeleniny, pak knihy, hodně knih.

V neděli měla vždy příliš času, jak moc by si bývala přála být jako ti, kteří trávili čas spaním, celý víkend zalezlí v polospánku v teplé posteli; jenže ne. V 8 hodin, často i dříve, byla vzhůru, v prázdném bytě, do kterého doléhal jen dětský pláč z bytu nad ní. Nesnášela ho. Vždy rychle vstala a pustila rádio, hudbu. Hodně nahlas. Pak sedávala do auta a jezdila se dívat na nesmysly: bleší trhy, na kterých si nikdy nic nekoupila, do muzea tkaniček; jednou se zašla podívat do zverimexu, ze kterého vzápětí vyšla se slzami na krajíčku, živočišný pach beznaděje jí pronikal až do mozku.

V pondělí se vracela do práce, kde napodobovala otrávené odfrkávání a zívání kolegů, skrývajíc tajnou radost, že ji nadcházejících pět dlouhých pracovních dnů ochrání od toho nesnesitelného trávení času sama se sebou. Večery během týdne byly snazší, většinou to zaonačila tak, aby jí nakupování v supermarketu trvalo co

nejdéle, pak tu bylo sprchování, dlouhá a přepečlivá starost o tělo, každovečerní holení nohou hodných zdatného provazochodce. A všechny ty krémy, ano, na tom si dávala obzvlášť záležet... proti celulitidě, na ploché bříško, proti striím, černým tečkám, proti vráskám, kruhům pod očima. Něco se zakryje, něco zvýrazní: další police byla plná kouzelných kelímků s přípravky pro pružná řadra, hedvábný mladistvý krk a dekolt, zvětšení příliš úzkých rtů. Pak přišel čas na večeri. Hodně zeleniny, jistě... a poté film, ten si vždy obzvlášť pečlivě vybírala, nic zamilovaného, z toho jí bývalo teskný, měla tak akorát dost vši té sentimentality a vyumělkovanosti, to raději něco, kde se ničí, rozbíjí, pořádné výbuchy, rvačky, všechno to, kde láska je jen záminkou nebo odměnou a ne cestou. Už se jí po těch podivných pěšinkách, v nichž se ztrácela, nechtělo bloudit, a tak se zavrtila pod peřinu, jeden dva přihlouplé akční filmy a spát.

Zmizení jeho ženy jí zpočátku nijak zvlášť nezaujalo, přestože se o něm v místních zprávách docela mluvilo. Sandrine o události jen zaslechla a pomyslela si dost neurvale něco ve stylu Nojo, člověk holt nemůže mít všechno, jako kdyby měl být únos daní za manžela, dítě, dům a spokojený rodinný život, nebo To je taky nápad jít si zaběhat sama do lesa, i když věděla, jak je nespravedlivá. Věděla také, že je den ode dne zlejší a zlejší.

Začínala to na sobě pozorovat, už párkrát pocítila tu hadí krutost, v žilách pomalu ale jistě kolující ubohou malicherností a hloupou krutostí. Přišla na to náhodou. Jednou se jí porouchalo auto a ona musela jet do práce autobusem. Tentokrát nemusela při příchodu předstírat únavu a rozladěnost, že je zase pondělí, cesta totiž místo obvyklých dvaceti minut trvala skoro hodinu. Naproti ní se usadil párek lidí. On – vypasený mrňous se třemi chlupatými bradami,

kte­ré mu pře­té­ka­ly pře­s lí­mec si­lonové ko­šile peč­livě za­str­če­né do kal­hot uta­že­ných pás­kem někde pod prsy. Ona – snad je­ště tlus­tší, po­vislá prsa roz­kyd­lá na bři­še nad tuč­nými ste­hny, vy­pa­rá­dě­ná do kvě­to­vané sukně a nev­kus­né­ho pru­ho­vané­ho roláku. Hle­dě­li si do očí, usmí­va­li se, še­ptali si něž­ná slůvka a hla­di­li je­den dru­hé­mu ruku. Byli oškliví, vymó­dě­ní jak strašáci do zelí a šťastní a ona je ne­ná­vi­dě­la, z hloubi du­še ne­ná­vi­dě­la. Napří­mi­la se na se­dadle, ústa sta­že­ná od­po­rem, a když vy­stu­po­va­la, vrhla na ně vy­cí­ta­vý opovr­žlivý pohled, jako kdyby dě­la­li ně­co špat­né­ho. Dívka to vy­cí­ti­la a vzhlédla k ní, mladík vedle ní jí in­stink­ti­vně stiskl ruku pev­ně­ji a ze Sandřiných úst má­lem vy­šla slova, která ji sa­motnou to­lik­rát za­bo­le­la u srdce, když na ni pokřikovali: „Tlustoško“; „Jsi hnu­sná“; „Měla by­ste držet dietu, slečno“; „Hele, velrybo, že bys nej­rad­ší po­řád­nej chleba se sádlem“, užuž se jí z úst dra­la je­ště mno­hem zlejší slova, proč by si ta­ky je­dou nemohla za­na­dávat ona, jak by ne, tihle dva byli ošklivější a jí se ta­ky nikdo nikdy neroz­pa­ko­val ublížit. Ale v po­se­dní chvilí se za­ra­zi­la. Ty ta­ková nej­si, ne, ty jsi ho­dná.

A vyloudi­la na rtech silou veškeré vůle úsměv, který dívku s její ošklivou sukní a tlustým lí­van­co­vi­tým obličejem na­di­tým v roláku uklidnil. Ošklivou a šťastnou dívku s jejím ošklivým a šťastným chlapcem. Nejradší by jí vrazila fac­ku. Když vy­stu­po­va­la, po­řád­ně se na­de­chla, ale v ústech cíti­la kyse­lou pachut, jež jí křivila ústa od­po­rem až ke dveřím kan­ce­láře.

A Sandrine při­da­la na se­znam věcí, kte­rých se musí vy­va­ro­vat, další špatnost. Neboť vě­dě­la, že nemůže být zlá, nelze být ošklivá a zlá.

Když se poprvé dozvěděla o té pohřešované, která si šla za­bě­hat a už se nevrátila, nevěnovala tomu žádnou zvláštní pozornost. Jenže

v televizi to pak běželo pořád dokola, zapojili se do toho rodiče, to oni nahlásili zmizení. Zlomený manžel se utápěl v slzách.

Anebo svoji ženušku zabil on, navrhla její kolegyně Beatrice jednou o polední pauze, když všichni ve společné kuchyňce vyškrobávali z umělohmotných misek poslední zbytky oběda.

Tři čtvrtě hodiny volna na oběd. Málo na to, aby zašli do restaurace, ne dost, aby se nesmělý člověk s ostatními sblížil. Sandrine moc nemluvila, každopádně stydlivky jako ona se ke slovu stejně spíš nedostaly, natož aby se pouštěly do důvěrnějších či odvážnějších diskusí. Týden poté, co zpráva o zmizení ženy vyšla v místním tisku, se v ranním televizním vysílání poprvé objevil uplakaný manžel, zničení rodiče a chlapeček s nešťastnou tvářičkou.

Ne! vyhrkla Sandrine a ihned zrudla až po kořínky vlasů zaskočena svou troulalostí a jistým tónem. Co ty o tom víš? odsekla dotyčná kolegyně s překvapeným pohledem.

Nic. Sandrine o tom nevěděla nic, ale cítila to, tak to bylo. Cítila to.

A v neděli, v den Pochodu za pohřešovanou ženu, nasedla hned po probuzení bez zaváhání do auta a zastavila až ve městě, kde zmizelá žila, aniž by si přiznala, že jede za plačícím mužem.

Bylo tam hodně lidí. Rodina, přátelé. Ale i spousta zvědavců, soucítících a dalších jako ona, jejichž důvody až tak úplně jasné nebyly, a Sandrine si pomyslela, že je každopádně zvláštní přijet se podělit o bolest, která se jí netýká. Cítila se jako zlodějka, podvodnice.

Rodiče pohřešované ženy celí v bílém rozdávali fotografie. Nejdřív plačícího muže, který ji tak dojal, neviděla. Jen rodiče a vzpomínala na výraz, který viděla snad stokrát, ale nikdy nepochopila. Tu „energii zoufalství“ zračící se jim ve tvářích a pohybech a dávající

jící jim sílu; mohlo jim být tak šedesát, možná o něco více, možná o něco méně; neseděli, chodili od skupinky ke skupince s fotografií dcery v ruce a Sandrine pochopila, že ji hledají. Že ji stále ještě hledají. Byly to už čtyři týdny, co jejich dcera zmizela na lesní cestě, po které denně běhala. A oni ji stále hledali. Hnání „energií zoufalství“. To bylo předtím, než se našlo její oblečení, boty... tenhle pár nevnímal účastníky Pochodu jako lidi přicházející vyjádřit úctu jejich dceři, nýbrž jako skupinu lovců. Sandrine je slyšela říkat jednomu z účastníků, že policajti už jejich holčičku nehledají. Alespoň už ne tak, jak by měli. Začínali to vzdávat, v novinách už se o tom téměř nepsalo.

Sandrine stála na místě, v rozpacích přešlapovala z nohy na nohu, bylo chladno a od úst jí stoupaly váhavé obláčky páry. Když se setkala s něčím pohledem, usmála se. Mile, starostlivě, soucitně. Říkala si: jsem tu, abych pomohla, jsem tu, abych pomohla. Konečně se asi šedesáticenná skupina dala do pohybu. Vyrázila z jednosměrné uličky od domu, před kterým se sešla. To už je docela velká parta lidí, říkala si, vypadáme asi jako nějaká manifestace. Její otec vždy říkal, že je to jako když děvky táhnou na město následovány smradlavou chátrou. Jestli tě někdy na podobný akci načapu, tak ti vrazím takovou, že proletíš těmahle dveřma; a tak když nastoupila na střední školu a všichni se vyflákli na matiku a šli kreslit transparenty brojící proti systému školství, zůstala Sandrine ve třídě sama.

Večer pak v televizi sledovala záběry lidí ze třídy, vepředu holky s tvářemi počmáranými rudou rtěnkou nápisy *NE!* a za nimi skandující kluky; a otec, který dokola mlel Koukej na ty kurvičky, jestli tě někdy takhle nachytám, tak ti to pěkně vytmavím, to si piš, a ona zároveň zuřila a byla ráda, že u téhle akce nebyla, protože už jí to

párkrát pěkně vytmavil, v noci, když byl opilý, a tak si oddychla, i když by byla tak ráda šla s ostatními. Ale ne, Sandrine dál zůstávala schoulená sama v opuštěné třídě, a když byl pak zákon přijat a vše se vrátilo do starých kolejí, byla dívkou, která nechodí na manifestace, vlezdoprdelkou, stávkokazkou.

Tu neděli, kdy byl Pochod pořádán, váhala do poslední chvíle: má následovat skupinu mířící k lesu na konci jednosměrky, nebo se otočit a odejít? Než dorazí domů, bude skoro poledne, čas oběda, zabila by tím téměř půl neděle. Přeslapovala váhavě na místě, až se ocitla v uličce sama a nevěděla, co dál.

A pak se náhle otevřely dveře jednoho z domů a vyšel z nich malý chlapec, stejný jako ten v televizi, a za ním se ze stínu vynořil muž, muž, kterého viděla plakát, muž, který jí zlomil srdce.

Toho večera se ve své posteli dlouho převalovala z boku na bok. Ona, stydlivá, ona, nemluvná, ptala se sama sebe, kde v sobě našla odvahu promluvit na ně, obrátit se k plačícímu muži a jeho synovi, ale udělala to, udělala to, opakovala si a tváře jí dosud hořely a kůže podivně pálila. Mluvila k nim a šli spolu po cestě a ona řekla Přišla jsem, abych vás podpořila a on řekl Ach, to je milé, lhostejně přitom zamykaje dveře, pak dodala Musí to být pro vás strašné, je mi to moc líto.

Tehdy přestal zkoumat vlastní ruku otáčející klíčem v zámku a *podíval se* na ni. Na ni, na Sandrine.

Ano, toho večera se Sandrine hodně v posteli převalovala, znovu viděla ten pohled, který ji zahřál natolik, že se musela svléknout; *podíval se* na ni.

Zнала jen dva pohledy, ten, který po ní pořádně přejede a nic, odmítá; a ten, který přejede a má hlad. Za celý svůj život jen hrozbu a lhostejnost.

Lhostejných pohledů bylo hodně, přejely po ní jako oko zkušeného řezníka zvyklého rychle se rozhodovat, zkoukly prsa, stehna, pak vystoupaly k obličejí a stočily se jinam, dál, k něčemu ve výloze nebo k jiné ženě; byla posouzena jako nevhodná, nebo toho na ní nebylo dost, nebo zas příliš; zanechávalo to v ní směs bolesti a úlevy. Občas se jí zmocnili i ti, kterým se nelíbila, ohmatávali ji lačnými chamtivými rukama; chopili se jí, štípali, hnětli, a když se jí v hrudi srdce rozbušilo jako zvon, přepadl ji panický strach. Muži, když měla štěstí, si ulevili, rychle na ni zapomněli a šli dál svou cestou, zatímco ona trávila dny v jakémsi horečnatém stavu vyčerpanosti, kterého se nikdy doopravdy nezbavila. Jednou viděla, jak se jakási žena otočila na jednoho z těch chlápků, kteří si na vás bez dovolení sáhnou, a zakřičela na něj: KDO SI, SAKRA, MYSLÍŠ, ŽE JSI, CO SI TO DOVOLUJEŠ, KOUKEJ SE OMLUVIT! DĚLEJ, OMLUV SE, NEBO OKAMŽITĚ VOLÁM POLDY! a Sandrine jen zírala s otevřenou pusou, bylo to možné, mohly ženy tohle udělat? Mohly reagovat, protestovat? Mohly vzdorovat těm barbarským tlupám, odpírat jim svá těla, bránit se? Sandrine se dívala na tu malou ženu, typickou šedou myšku a bála se, že ji muž uhodí. Už už se po ní natahoval, jenže žena nezmlkla ani neustoupila, svým křikem naopak přitáhla pozornost a lidé kolem se zastavovali, pudlové dvou starších procházejících dam se rozštěkali, přicházeli další muži, až ten chlápek řekl Klídek, dobrý, přestaň ječet a odešel. Žena se trásla, ale se vztyčenou hlavou, musela být jednou z těch, o kterých Sandrinin otec říkal, že jenom serou všechny okolo, ona se naučila nikoho nesrat, ona byla dobrou žákyní.

To on byl prvním, kdo ji naučil, že jedinou šancí je lhostejnost, dávno předtím, než odrostla dětským střevíčkům. Když se na ni zadíval, bylo to proto, aby našel, čím opovrhnout, co poplivat, a to

našel vždycky. Co tak blbě čumíš, proč se tak cpeš, už takhle seš tlustá jak prase, její dobré známky z francouzštiny Koho to zajímá, stejně je to k ničemu. A sport? To není nic pro tebe, seš líná jak veš, a ještě chceš, abysme tě za to chválili? Mohl takhle nadávat celé hodiny, někdy u toho proklínal svůj vlastní život, celý svět, mazal si u toho chleba máslem, projížděl televizní program, aniž by přerušil svou nekonečnou litanii. Poslouchala to čím dál schoulenější sama do sebe, naučila se nikdy neodpovídat, nikdy neprotestovat, snažila se myslet na to, co ještě nebylo úplně zlomené, zničené, z čeho ještě trošku zbývalo a čeho bylo rok od roku méně, až z toho nezbylo téměř nic.

Podařilo se jí odejít. Ani ne schválně, byla to prostě náhoda, práce, kterou si po škole našla, byla od místa, kde bydleli, příliš daleko na to, aby denně dojížděla. Bála se, že otec bude proti, ale nakonec se na ni jen lhostejně podíval – No tak táhni, táhni, nebo myslíš, že tě tu bude někdo držet? Člověk je vychová a oni se pak jen tak seberou a odejdou, jen tak, kurva. Říkal, že jen ať se předvede, pro něj „předvést se“ znamenalo kurvit se, matka jako vždy mlčky přikývla. Sandrine nic neřekla, chtěla jen odejít. Odešla. V pravou chvíli, protože co jí konečně začala růst prsa, příliš pozdě, příliš plochá a příliš malá, četla i v otcově pohledu ten hlad, který skrýval čím dál méně, a Sandrine měla strach z věcí tak strašných, že je ani nedokázala pojmenovat.

Hladoví muži, potkala jich spoustu, v jejich očích bylo cosi masožravého, krutého, jen žádostivost. Popadli ji na ulici, v autobuse, mlaskali, vytahovali své penisy přetékající násilím.

Vždy ztuhla jako zvíře, nebo se s nadlidským úsilím přinutila přidat do kroku, nohy ztěžklé studem rvoucí s sebou při každém kroku kus země.

V supermarketu se seznámila s pokladním, který se jí zdál milý, dlouho s ní mluvil květnatými slovy a sladkým hlasem. Nakonec svolila, že s ním půjde do kina, a on ji v autě ošukal jako pytel, přesně tak, jak jí předpovídal její otec. Bylo to bolestivé a špinavé, pak si rychle zapnul knoflíky u kalhot a nechal ji samotnou na parkovišti kina. Druhý den se vrátila na pokladnu, aby ho viděla, aby pocho-pila, ignoroval ji, ale když odcházela, viděla, jak si dva skladníci něco šeptají a dívají se na ni. Změnila supermarket.

Dala šanci ještě dvěma dalším klukům, byla připravena nestěžo-vat si, co dělají s jejím tělem, když ji budou na oplátku milovat, na-vzdory tomu, že v romantických filmech, na které se v té době ještě dívala, bylo všechno krásné a něžné a prostěradla vypadala čistě. Jeden nakonec přiznal, že ji nepředstavil svým přátelům, protože není jeho typ a jeho typ jsou krásné ženy, s druhým to trvalo jen krátce, dvě ošklivé noci, kdy jí zavolal pozdě a opilý a pak už nic.

Ale tu neděli k ní muž v modré košili vzhledl a podíval se na ni. Bez hladu a znechucení. V jeho očích bylo něco nového. A usmál se.

Později mu řekla, že se do něj zamilovala právě tehdy, když se usmál, i když to byl možná jen strojený úsměv, i když se to stalo možná i o chvíli dřív, už když se na ni podíval; nebo možná ani tohle není pravda, možná ho milovala odjakživa, jeho, prvního, který se na ni mile podíval a pak se usmál. Nic před ním neskrývala, přesto se tolik bál, že se přetvařuje, tak moc musel být ujišťován, že mu říká pravdu a neutahuje si z něj, činilo ji šťastnou, že chce všechno vědět. To nebyla lež, opravdu, prostě jen nevěděla, navíc to nebylo důležité.

Musí to být pro vás strašné, je mi to líto, řekla znovu povzbuzena jeho úsměvem. To je milé, odpověděl unaveným hlasem. Oči měl zapadlé v důlcích, vypadal vyčerpaně.

Chlapec stál na verandě, mlčel, špičatými prsty se škrábal na lokti, Sandrine zahlédla škrábance na jeho jemné kůži. Upřeně pozoroval svá chodidla a nesnažil se držet otce za ruku, a když na něj Sandrine promluvila, nereagoval.

Jak se jmenuješ? Otec mu řekl Paní s tebou mluví a chlapec nadskočil, probral se a zamumlal: Mathias. Ahoj, Mathiasi, řekla Sandrine chlapci, který neodpověděl. Přišla jste na Pochod? Zeptal se otec a sestoupil k ní z verandy, chlapce držel za zápěstí.

Najednou zpanikařila: co má odpovědět? Má říci „Ne, vlastně ne, jsem tady, protože jsem vás viděla plakat v televizi a bylo mi vás strašně líto?“ A bylo to zpět, začala se potit, prsty se jí kroutily před břichem, zarudlé čelo, koktání. Nenáviděla tyhle chvíle, pokaždé se bála, že uslyší, jak na ni otec řve Tak mluv, do prdele, nikdo tě neukousne, to je tak těžký odpovědět? Dělej! Ježíš, ta je blbá, to snad není možný, no, tak buď zticha, když nemáš co říct!

Ale ne. Ne. Znovu se na ni podíval, na ni, na její nervózně propletené prsty, ruměncem stoupající po krku přes obličej až k čelu, zatímco říkala Já... to je... protože..., a on ji zachránil, malým gestem dlaně, jako když maže tabuli; zachránil ji jedním slovíčkem: Rozumím.

Poprvé se jí líbilo, že někdo mluví za ni, líbilo se jí, že někdo přerušil její váhavá slova, byl milý, řekla si s úlevou, která ji unášela jako vlna, byl milý, měla pravdu, byl milý. Šli spolu, všichni tři, lesem, poslední článek řetězu kohorty dobromyslných lidí proplétajících se po cestě mezi stromy před nimi.

Toho odpoledne bylo krásně, zlatistvé slunce dopadalo na spadané listí, které v jeho záři vypadalo jako tisíce malých pokladů, chlapec šel mlčky před nimi, za ním Sandrine, nakonec otec. Ptal se jí na spoustu věcí o ní, o její práci, řekla jen Ach, není moc

zajímavá, ale on nesouhlasil, chtěl vědět víc, jak se jmenují její kolegové, jestli jsou milí, líbilo se mu to. Pochopila, že zoufale touží slyšet o něčem jiném než o zmizení své ženy: maličkosti, bezvýznamné úvahy... svěřovala se mu se zářezující lehkostí, jak funguje advokátní kancelář, ostatní sekretářky, odpočinková místnost, rozhovory, chvíle ticha, krabičky s obědem a její saláty, ráda vařila. Často se odmlčela, stydíc se za své nevhodné žvatlání, zatímco tu byli kvůli jeho pohřešované ženě; ale vždy ji znovu povzbudil, v lese šelestícím kroky těch, kteří šli před nimi.

Došli na konec okružní cesty, a když se vynořili na druhém konci jednosměrné uličky, měřil si je pohledem podivný pár. Žena a muž, mlčící, málem nepřátelští. Ona – hubená, téměř vyschlá, stehna se vůbec nedotýkala, velmi vzpřímeného držení – obuta do šněrovacích kozaček, které Sandrine připadaly dost chlapské, oblečena do kožené bundy a vlněného svetru; nedbalé, ale velmi pohodlné oblečení. On – krásný, prošedivělé spánky, vysoké tenisky zašpiněné vlhkou lesní půdou. Normálně by si o ní Sandrine pomyslela něco závistivého, malicherného, jako Proč si dává takovýho majzla na figuru, když se oblíká jak chlap, ale ne, nemyslela na nic, nevnímala ani naléhavé pohledy, které tito dva neznámí vrhali na nečekanou trojici, byla tak šťastná a tak zaneprázdněná tím, aby skryla svou radost, která se jí nyní zdála urážkou všech těch lidí poznamenaných úzkostí a strachem.

Uchopil chlapce za krkem pokládaje přitom svou velkou uklidňující ruku na křehká ramínka a s omluvou se připojil k rodičům své zmizelé ženy. Otočila se a vykročila k autu. Byla šťastná a styděla se za to.

Doma pak shodila vycházkové boty, bundu a vyndala ze skříňe nejměkčí oblečení, které měla. Normálně nosila břicho zplošťující

sportovní kalhoty, push up podprsenky, vše promyšlené, nenechávala nic náhodě; představa, že by se náhodou zahlédla v zrcadle ji příliš děsila.

Ale tuto neděli vyndala měkké přiléhavé látky, které si obvykle dovolovala, jen když byla nemocná. Dlouhé neforemné spodky, v nichž se její placatý a příliš široký zadek ještě více propadl, obří triko, v němž kompletně zmizela už tak příliš malá prsa, velký měkký vlněný svetr po babičce, milované babičce, se zlatým srdíčkem, jediné, která jí byla blízká, která jí do ouška šeptala, to bude dobré, že se nemusí bát svých občas krutých myšlenek, že je to normální, že se jí to nelíbí, že čas je nejlepší lékař a že bude zase dobře. Uvelebila se na pohovce zabalená do svetru jako v teplém a měkkém objetí a pustila si zakázané filmy, ty, při kterých se jí normálně svíral žaludek a na které si slíbila se nedívat: romantické komedie se spoustou nedorozumění a polibků na nástupišťích; v břiše jí kručelo, ale neměla hlad a konečně šla jednou spát bez večere, ruce položené na svém horkém pohlaví, představovala si hladící dlaně a dlouhá objetí, při kterých by se cítila jako královna.

Ráno zazvonil budík a ten milosrdný stav trval ještě chvíli, jen malou chvíličku, než se spatřila v zrcadle. Celá se přitom scvrkla, ramena jí poklesla. Byla to pořád ona. Pořád stejně ošklivá a tlustá, tlustá bečka, tlustá kráva, špinavá, ošklivá, s hnusným a hloupým obličejem. Pořád to byla ona a on se na ni usmál, mluvil s ní, protože byl milý a nic víc.

Zapudila tu vzpomínku, jako když člověk nacpe staré oblečení, které už nechce nosit, do šuplíku. A zamkne je. Představovala si bůhví co, bylo to jako nákaza a nemoc, příčina a důsledek, svoboda, kterou dopřála představám, které ji přišly zahřát; připadala si ubohá a žalostná, stará panna, která si staví vzdušné zámky jen proto, že

s ní někdo mile promluvil a usmál se, jasně, plnou parou vpřed, teď si ho vezmu, malého adoptuju, a pak co, co dál, ty tlustá krávo, tlustá, hnusná krávo, ubohá, tlustá krávo; co se hodiny oblbuje debilními filmy, masturbuje při myšlence na téměř neznámého muže jen proto, že brečel v televizi a náhodou se na ni usmál, blbá, blbá, debilní, debilní, debilní krávo. Všechno uzamkla a další dny, týdny, kdykoliv si vybavila jeho tvář, tvář muže, který vyšel z verandy, ji na místo přibilo šlehnutí hanby. Ta vzpomínka ji zaplavila mnohokrát, drala se úporně ze zásuvky, kam ji zamkla; když seděla na záchodě, před lednicí v odpočinkové místnosti, nebo když doma krájela zeleninu. Vždy celá v rozpacích vzdychla.

Následující týden došlo v případě pohřešované ke zvratu, a když přišla do práce, stály všechny sekretářky u jednoho počítače a sledovaly rozmazaný videozáznam psů pobíhajících po poli uzavřeném žlutou policejní páskou. Nějaký zemědělec našel mezi řepami napůl spálené ženské oblečení nasáklé naftou a deštěm. Od Pochodu za zmizelou navíc nepřestalo pršet, jako by ona slunečná neděle byla jen pouhým klamem, smyšlenou vzpomínkou; jako by jí mraky samy plivaly do tváře, že si všechno jen vymyslela. Bylo tu oblečení, které měla žena na sobě, když zmizela ve studené zemi v poli, a ženy, které se na video v kanceláři dívaly, si představovaly samy sebe nahé, v noci, ve studeném rozbahněném řepném poli; nikdo už si nedělal legraci. Jen Beatrice řekla Co to bylo, sakra, za šílence?!

Sandrine tentokrát myslela na rodiče, které viděla v den Pochodu, aby nemyslela na manžela a syna, a udržela si tak jejich obrazy v odstupu. Říkala si Chudáci.

Kolem místa nálezů šatů se rozprostíralo pole, na jehož konci byla rokle, bahnitá rokle přitahující štekající psy, ale nikdo v ní a novinář

vzrušeně naznačoval, že tu možná někdo ženu svlékl, ženu zabil, spálil ženino oblečení a pohodil ženino tělo, a všichni se v duchu modlili, aby tím ta říkanka o ženě skončila, aby ten někdo neodnesl tělo ženy jinam a nedělal s ním různé věci, hrozné věci, všichni a všechny viděli dost seriálů, dost filmů, aby věděli, že existují taková monstra, která dělají různé věci s těly mrtvých žen.

Několik dnů se nemluvilo o ničem jiném. Šlo se domů, pečlivě se zamklo a říkalo se Ještě, že se to nestalo mně, ještě že je to ta zrůda, ještě že to nejsem já a ta zrůda.

A pak to ustalo.

Byly i jiné věci, velmi vážná nehoda, fotbal, lidé začali sledovat nové zprávy. Sandrine také, i když se musela snažit a i když někdy večer její ruce zapomínaly, že její hlava nemá právo na muže myslet, na mužův úsměv, na mužův smutek, na horkost v jejím břiše čekající na muže, který by mohl všechno opravit.

Byla zima, pak jaro.

Přišel ten první sladký, něžný den, ten, který se pokaždé vrací, ten, ze kterého je cítit probuzení. Ten, který končí chladným večerem, ale jehož prosluněné odpoledne všem připomíná, že slunce je stále tady a že existuje svět bez vlhké zimy, bez holin, bez šály, svět přívětivý.

Pro Sandrine to byl vždy jeden z nejhorších dnů, lidé začali znovu vyrazet, první posezení u sklenky na zahrádkách restaurací, na která nebyvala zvána, protože se příliš styděla, která však byla kolem ní trochu rozpačitě organizována. Raději se vždy vymluvila na nějakou důležitou schůzku, neodkladnou záležitost; tak mohli ostatní předstírat, že ji zvou, říkat To je škoda, tak příště! V klidu se domluvit a nakonec si vyjít všechny společně, všechny sekretářky kanceláře, kde pracovala. Sandrine čekala dost dlouho, aby si byla

jistá, že na ně dole nenarazí, když kouří a domlouvají se, kam se půjdou napít. A pak, když se konečně odhodlala vyjít na ulici, voněl vzduch znovuzrozením a teplým asfaltem. Málokdy se cítila tak sama jako v takový den. Každý rok si říkala, že příště bude připravená, že odteď se věci změní, že odteď se naučí být zajímavá, stát za to, aby ji zvali, a že někoho potká a že půjde také a najde si toho svého někoho a že už nebude muset lhát, že vzduch bude provoněn příslibem čehosi. Ale každý rok měla srdce stejně sevřené a každý rok se vracela sama, zatímco všichni vyráželi, aniž by věděla, co je na ní špatného, proč se s ní nikdo nechce sblížit, ale její mozek jí šeptal Ale ano, víš to moc dobře, tlustá krávo, hnusná krávo.

Toho roku večer, když se Sandrine vrátila domů, zadržela mezi autem a vestibulem budovy, ve které bydlela, dech. Ještě nikdy to nebylo tak těžké a ona odmítala, *odmítala* cítit vůni jara, zatímco její srdce bylo oddané zimě, která zřejmě nikdy neskončí. Jakmile byla doma, zatáhla závěsy a zavřela se před venkovním světem. V bytě bylo chladněji než venku a to jí velmi vyhovovalo, chtěla zůstat sama ve své mrtvé sezóně; všechno zabednila a rozsvítila, z ulice k ní přesto doléhal křik koupajících se dětí a rodinné melodie, jelikož všichni otevřeli okna dokořán. Sandrine zatnula zuby, aby nekřičela A já nic, tak běžte do prdele, běžte do prdele s vašima rodinama, běžte do prdele s vašima dětma, běžte do prdele s vašim zasraným štěstím.

Dala si dlouhou sprchu, delší než obvykle, neboť si musela ve vaně sednout a plakat.

Pak se osušila zády k zrcadlu a vyndala své krémy, flakóny, lektvary v čarodějnickém rituálu, aby opečovala své tělo, které ji přibíjelo k zemi, aby polaskala vlastního kata, tak jako krmíme nenáviděnýhodného odsouzence na smrt, říkajíc si K čemu to všechno?